

Temainspektion af kapitalgrundlaget i systemisk vigtige institutter

Finanstilsynet har gennemført en temainspektion af kapitalgrundlaget i alle de danske systemisk vigtige finansielle institutter på solo- og koncernniveau med undtagelse af Danske Bank, hvis kapitalgrundlag blev gennemgået ved en inspektion afsluttet i 2019.

Risikoprofilerne i de danske systemisk vigtige finansielle institutter bliver løbende gennemgået og vurderet af Finanstilsynet. Et af de primære formål hermed er at vurdere risikoen for fremtidige tab og på den baggrund vurdere kapital- og NEP-krav. Institutternes evne til at absorbere tab afhænger af størrelsen og kvaliteten af institutternes kapital- og NEP-grundlag. For de systemisk vigtige institutter er det af særlig betydning for sektoren og dansk samfundsøkonomi, at tabsabsorberingsevnen er vurderet korrekt.

Formålet med inspektionen har derfor været at undersøge, om SIFI-institutterne lever op til kravene for opgørelse af kapitalgrundlag i EU-reguleringen i CRR¹. Herudover er institutternes udstedelser af ikke-foranstillet seniorgæld holdt op mod bestemmelserne i lov om finansiel virksomhed.

Finanstilsynet vil også fremover have fokus på, om kreditinstitutters opgørelse af kapitalgrundlag er i overensstemmelse med gældende regler. Særligt fokus vil være på aftalegrundlaget for institutternes udstedelser til dækning af kapital- og NEP-krav. Derudover vil Finanstilsynet overvåge SIFI-institutternes opgørelse af fradrag for forsigtig værdiansættelse.

1. Kapitalinstrumenter

Institutterne skal sikre, at deres kapitalinstrumenter lever op til betingelserne i CRR. Konsekvensen af, at et kapitalinstrument ikke lever op til CRR, er, at det pågældende institut ikke kan medregne instrumentet i sit kapitalgrundlag.

Institutterne skal særligt være opmærksomme på, at det ikke må fremgå eksplicit eller implicit af aftalegrundlaget, at instrumentet vil blive eller kan blive indfriet før udløb på anden måde end i forbindelse med instituttets

---

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 575/2013 af 26. juni 2013 med allerede gældende ændringer i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 876 af 20. maj 2019

insolvens eller likvidation eller ved diskretionære tilbagekøb, hvor instituttet har modtaget Finanstilsynets forudgående tilladelse².

Institutterne bør i den forbindelse undgå bestemmelser, der indikerer, at manglende rentebetaling på kapitalinstrumenter har den konsekvens, at instrumentet forfalder til fuld indfrielse. Finanstilsynet har ved gennemgangen af supplerende kapitalinstrumenter set eksempler på formuleringer, der kan så tvivl herom.

Finanstilsynet har herudover fundet, at tre af de undersøgte institutter har udstedt supplerende kapital, hvor bestemmelserne ikke var i overensstemmelse med CRR. Det drejer sig om bestemmelser, som under særlige forhold kræver kapitalen indfriet før udløb, eller hvor långiver havde ret til at opsiges lånet efter fem år. Aftalegrundlaget for instrumenterne er bragt i overensstemmelse med kravene i CRR, og kan dermed tælles med i institutternes kapitalgrundlag.

2. Fradrag for tilladelse til at købe af egne kapitalinstrumenter med henblik på videresalg

Institutterne skal altid have Finanstilsynets forudgående tilladelse til at foretage tilbagekøb af egne kapitalinstrumenter med henblik på videresalg³.

Finanstilsynet kan give tilladelse til køb af egne kapitalinstrumenter med henblik på videresalg (i denne sammenhæng også kaldet market making) inden for en begrænset ramme. Disse tilladelser til nettotilbagekøb skal fratrækkes i opgørelsen af kapitalinstrumenter, der kvalificerer som henholdsvis egentlig kernekapital, hybrid kernekapital og supplerende kapital⁴.

Et enkelt af de undersøgte institutter har foretaget tilbagekøb af egne aktier med henblik på videresalg uden at have Finanstilsynets forudgående tilladelse. Instituttet har fået påbud om at ophøre med at tilbagekøbe egne aktier, indtil instituttet har anmodet om og fået Finanstilsynets tilladelse hertil.

3. Minoritetsinteresser

Enkelte af de inspicerede institutter har minoritetsinteresser, som medregnes i kapitalgrundlaget på konsolideret niveau. Minoritetsinteresser kan dog kun medregnes i kapitalgrundlaget på konsolideret niveau, hvis der er sat et kapitalkrav på delkonsolideret niveau⁵.

---

² Jf. CRR, artikel 28, stk. 1, litra g (egentlig kernekapital), artikel 52, stk. 1, litra j (hybrid kernekapital) og artikel 63, Stk. 1, litra k (supplerende kapital).

³ Jf. CRR, art. 77

⁴ Jf. artikel 28 stk. 2 i Kommissionens delegerede forordning (EU) 241/2014

⁵ Jf. artikel 84 stk. 2 i CRR

Det vil sige, at en modervirksomhed, som har en dattervirksomhed, hvor modervirksomheden ikke ejer hele virksomheden, kun kan medregne minoritetsinteresser i kapitalgrundlaget på konsolideret niveau, hvis der er sat et kapitalkrav for dattervirksomheden på konsolideret niveau.

Dette gælder også i forhold til kvalificerende kapital i form af hybrid kernekapital og supplerende kapital, som er udstedt eksternt fra en dattervirksomhed⁶.

En modervirksomhed kan i dens kapitalgrundlag på koncernniveau medregne den del af minoritetsinteresser og kvalificerende kapital i en dattervirksomhed, som er med til at dække kapitalkravet i dattervirksomheden. Derudover kan modervirksomheden medregne overskydende kapital i dattervirksomheden svarende til den del af kapitalen, som er ejet inden for koncernen. Argumentet bag de gældende regler er, at den overskydende kapital i dattervirksomheden ikke frit kan anvendes til dækning af tab i koncernens øvrige virksomheder.

4. Fradrag for forsigtig værdiansættelse

En væsentlig del af institutternes aktiver er værdiansat i regnskabet til dagsværdi. Estimeringen af dagsværdien kan være baseret på observerbare priser eller på modeller.

I kapitalopgørelsen skal institutterne foretage en forsigtig værdiansættelse af disse aktiver. En sådan værdijustering skal blandt andet tage højde for markedsprisusikkerheder og omkostninger ved at lukke positionerne. Værdijusteringen skal sikre, at værdien af aktiverne er opgjort tilstrækkeligt konservativt i kapitalgrundlaget.

Institutterne skal fratække nødvendige værdijusteringer af aktiver, der er opgjort til dagsværdi, i den egentlige kernekapital⁷. Institutterne skal her anvende den avancerede metode (kernemetoden) til beregning af værdijusteringerne, hvis den nominelle størrelse af aktiverne, der er opgjort til dagsværdi, er tilstrækkelig stor⁸.

Den avancerede metode har til formål at skabe en konsistent ramme for fastsættelse af værdiansættelsesjusteringer under et tilstræbt

---

⁶ Jf. artikel 85 stk. 2 og 87 stk. 2 i CRR

⁷ Jf. artikel 34 i CRR, skal institutterne anvende bestemmelserne i artikel 105 om forsigtig værdiansættelse på alle aktiver opgjort til dagsværdi.

⁸ Kommissionens delegerede forordning (EU) 2016/101 af 26. oktober 2015 om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 575/2013 for så vidt angår reguleringsmæssige tekniske standarder for forsigtig værdiansættelse i henhold til artikel 105, stk. 14

https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:JOL_2016_021_R_0005

nøjagtighedsniveau på 90% ved anvendelse af enten en databaseret eller en ekspertbaseret metode. Hvis der ikke findes tilstrækkelige data til at konstruere et sæt plausible værdier for et værdiansættelsesinput, skal institutterne anvende en ekspertbaseret metode, hvor der anvendes tilgængelige kvalitative og kvantitative oplysninger for at opnå et nøjagtighedsniveau, der svarer til de 90%.

Alle danske institutter, der anvender den avancerede metode, gør brug af ekspertbaserede metoder for beregning af fradrag for forsigtig værdiansættelse, da de vurderer, at der ikke er tilstrækkeligt datagrundlag for en kvantitativ metode.

Finanstilsynets inspektion viser, at den ekspertbaserede metode i flere tilfælde ikke er dokumenteret i tilstrækkeligt omfang. Den manglende dokumentation udgør en risiko for, at institutterne ikke beregner forsigtig værdiansættelse tilstrækkeligt konservativt. Det er vigtig, at institutterne løbende overvåger, om deres ekspertbaserede metoder er tilstrækkeligt konservative.

Finanstilsynet har givet et enkelt af de undersøgte institutter påbud om at sikre, at de anvendte metoder er veldokumenterede, og at de faste fradrag, herunder AVA'er (additional valuation adjustments), der er sat til 0, er tilstrækkeligt konservative og retvisende for instituttets gældende eksponering og markedsforhold.

Et andet af de undersøgte institutter har fået tilsynsreaktion i form af en påtale for, at koncernen ikke har beregnet AVA for usikkerhed forbundet med estimeringen af ikke optjente kreditspænd (CVA).

Efterlevelse af disse tilsynsreaktioner er desuden relevant for øvrige institutter, der indgår i samme koncern som disse to institutter, da opgørelse af nødvendige værdjusteringer også skal ske på konsolideret niveau, og opgørelse heraf sker på centraliseret niveau.

Det bemærkes, at institutter, der ikke skal anvende den avancerede metode til beregning af fradrag for forsigtig værdiansættelse, kan beregne fradraget som 0,1 procent af aktiver til dagsværdi⁹. Her skal institutterne huske, at det omfatter alle aktiver til dagsværdi, herunder ejendomme.

---

⁹ Jf. artikel 5 i Kommissionens delegerede forordning (EU) 2016/101

5. Indberetning af periodens resultat

Et institut kan medregne periodens foreløbige overskud, hvis instituttet har fået tilladelse af Finanstilsynet hertil¹⁰. Et flertal af institutterne har tilladelse hertil.

Ved indberetning til Finanstilsynet skal institutterne være opmærksomme på at specificere både periodens resultat og den del heraf i form af forventet udbytte og forventede udgifter i øvrigt, der ikke kan medregnes i kapitalgrundlaget. Finanstilsynet har fundet denne type fejl i indberetningerne fra flere af institutterne.

6. Generelt om indberetninger til Finanstilsynet

Finanstilsynet fandt ved inspektionen en række mere eller mindre betydende fejl i institutternes indberetninger af kapitalgrundlag og kapitalinstrumenter. Det er vigtigt, at Finanstilsynet i sin tilsynsvirksomhed kan stole på, at de indberetninger, som institutterne foretager, er korrekte og afspejler det enkelt instituts eller koncerns økonomiske forhold, herunder specifikke forhold for opgørelse af kapitalgrundlag.

For indberetninger i COREP henvises særligt til retningslinjer i bilag II i Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 680/2014 af 16. april 2014 om gennemførelsesmæssige tekniske standarder for institutters indberetning med henblik på tilsyn i medfør af CRR¹¹.

For indberetninger i af kapitalinstrumenter med triggere i skemaet KAKS og af kapital- og gældsinstrumenter til opfyldelse af NEP-krav i skemaerne KUNS/KUNC henvises til vejledningerne¹² på Finanstilsynets hjemmeside.

7. Redegørelser

Finanstilsynet har offentliggjort redegørelser for:

- Redegørelse for Jyske Bank A/S
- Redegørelse for Jyske Realkredit A/S
- Redegørelse for Nykredit Realkredit A/S
- Redegørelse for Totalkredit A/S
- Redegørelse for Nykredit Bank A/S
- Redegørelse for Nordea Kredit Realkreditaktieselskab A/S
- Redegørelse for Sydbank A/S

¹⁰ Jf. artikel 26, stk. 2 i CRR

¹¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:L:2014:191:TOC>

¹² <https://www.finanstilsynet.dk/Ansoeg-og-Indberet/Indberetning-for-finansielle-virksomheder/System/KAKS-Kapitalinstrumenter>
<https://www.finanstilsynet.dk/Ansoeg-og-Indberet/Indberetning-for-finansielle-virksomheder/System/KUNC-og-KUNS>

- Redegørelse for Spar Nord A/S
- Redegørelse for DLR A/S

Tilsvarende inspektion i 2019 af kapitalgrundlag i Danske Bank koncernen:

- Redegørelse for Danske Bank og Danske koncernen
<https://www.finstilsynet.dk/Tilsyn/Vurderinger-af-finansielle-virksomheder/2019/Danske-Bank-og-Danske-Bank-koncernen-200619>
- Redegørelse for Realkredit Danmark
<https://www.finstilsynet.dk/Tilsyn/Vurderinger-af-finansielle-virksomheder/2019/Realkredit-Danmark-200619>